

25.5.2012

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntönnä 12.4.2012

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI KOSKIEN KORKOVÄHENNYSOIKEUDEN RAJOITTAMISTA

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan muutettavaksi elinkeinoverolakia ja tuloverolakia siten, että yhteisöjen sekä avoimien ja kommandiittiyhtiöiden suorittamien korkomenojen vähennysoikeutta rajoitettaisiin. Esitetyt muutokset rajoittaisivat korkomenojen vähentämistä, kun ne suoritettaisiin välittömästi tai välillisesti etuyhteydessä olevalle osapuolelle. Rajoitusta sovellettaisiin sekä kansallisiin että rajat ylittäviin korkosuorituksiin.

Muutokset ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013. Niitä olisi tarkoitus soveltaa ensimmäisen kerran vuodelta 2013 toimitettavassa verotuksessa.

Korkomenojen laaja vähennysoikeus säilytettävä

Elinkeinoverolain nykyisten säännösten mukaan korkomenojen vähennysoikeus on erittäin laaja. EVL 18 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan elinkeinotoiminnasta johtuneen velan korko on vähennyskelpoinen silloinkin, kun korko riippuu liikkeen tuloksesta. Verovapaaseen tuloon kohdistuvien menojen vähennysrajoituksen ei ole myöskään katsottu elinkeinoverolaissa koskevan korkomenoja, koska korkoa ei pidetä tietyn tuloerän hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneena menona. Myös tuloverolaissa tulon hankkimiseen kohdistuvan velan korot ovat rajoituksetta vähennyskelpoisia.

Pääsääntönä tulee jatkossakin olla korkomenojen laaja vähennysoikeus eikä nyt esitettyä korkojen yleistä vähennysrajoitusta tule toteuttaa.

Mikäli korkomenojen vähennysoikeutta rajoitetaan, tulisi vähennysrajoitukset kohdistaa vain selkeisiin väärinkäytöstilanteisiin.

Esitetty korkovähennysrajoitus vastoin poliittista tahtoa

Esitysluonnoksen mukaan yleisen korkovähennysrajoituksen päätavoitteena on turvata Suomen veropohjaa yritysverotuksessa. Edelleen esitettyä säätelyä perustellaan sillä, että nykyjärjestelmässä kotimaiset konserniyhtiöt eivät voi hyötyä veroedusta, joita voidaan saavuttaa ulkomailta otetuilla lainoilla. Perustelu on erikoi-

Talouspolitiikka
Tero Honkavaara

25.5.2012

nen, koska nyt esitetty korkovähennysrajoitus lisää erityisesti kotimaisten konserni-
en verorasitusta. Korkotulo verotetaan täysimääräisesti, vaikka korkomenon vä-
hennysoikeutta on rajoitettu.

Viime vuoden lopulla tehtyjen poliittisten linjausten mukaan korkojen vähennysoi-
keuden rajoittamisen tavoitteena tulisi olla verokeinottelun estäminen.

Valtiovarainministeri Urpilaisen tiedotteessa 21.11.2011 todettiin seuraavaa:

"Valtiovarainministeri Jutta Urpilaisen mukaan on erittäin tärkeätä, että kansainvä-
lisen verokeinottelun torjunnassa vihdoin päästään eteenpäin. Veronkierto-
ongelmaan puututaan monesta eri suunnasta. Harmaan talouden vastaisella oh-
jelmalla tähtäämme kotimaisen tilanteen tervehdyttämiseen. **Elinkeinoverotuk-
sen kautta taas voimme puuttua korkojen vähennysoikeuteen ja sitä kautta
veroparatiisien ja muiden matalan verotuksen valtioiden toiminnan vaikeut-
tamiseen ja rajoittamiseen.** Julkisuudessa keskustelua vähennysoikeuden vää-
rystä käytöstä on ollut erityisesti sosiaali- ja terveystalouden tuottajien kohdalla.
Esimerkiksi joidenkin palvelutuottajien maksamien verojen pieni määrä on herät-
tänyt ihmetystä. Tällä hetkellä lainsäädännössä ei ole erityisiä korkovähennysoi-
keutta rajoittavia säännöksiä. Säännöksiä valmisteltiin jo edellisen hallituksen ai-
kana, mutta ne eivät vielä johtaneet lainsäädäntöön. Urpilaisen mukaan tähän ve-
rokeinottelun mahdollistaneeseen lainsäädäntöön tulee nyt muutoksia".

Myös talouspoliittinen ministerivaliokunta tiedotti 22.11.2011 asiasta seuraavaa:

"Elinkeinoverotuksen korkovähennysoikeutta ollaan tarkistamassa niin, **että yh-
teiskunnalle haitallinen verokeinottelu saadaan kuriin.** Korkojen vähennysoi-
keudesta on tarkoitus päättää keväällä 2012. Tavoitteena on lainsäädännön voi-
maantulo vuoden 2013 alusta lukien".

Nyt esitetty yleinen korkovähennysoikeuden leikkaaminen on ristiriidassa em. poliit-
tisten linjausten kanssa, koska se kohdistuu periaatteessa kaikkiin suomalaiskon-
serneihin riippumatta siitä, onko korkovähennyksen taustalla lainkaan verokeinotte-
lua tai edes verosuunnittelua.

Varsinkin tässä taloudellisessa tilanteessa nyt esitetyllä mallilla vaikeutetaan lähes
kaikkien suomalaiskonserniensa rahoitusta.

Esitetyn säätelyn ongelmia

- Kotimaisissa konserneissa konsernin sisäisten korkomenojen vähennysoikeu-
den rajoittaminen johtaa korkojen epäsymmetriseen käsittelyyn, koska korko-
menoa vastaava korkotulo verotetaan täysimääräisesti Suomessa
- Esitetty malli on lähinnä yleinen veropohjan laajennus ja efektiivinen verorasitus
kasvaa
- Korkomenojen vähennysoikeuden rajoittaminen lisää investointien kustannuksia
ja heikentää halukkuutta investoida Suomeen

Talouspolitiikka
Tero Honkavaara

25.5.2012

- Esitetty rajoitussäännöstö on erittäin monimutkainen ja voi kohdistua konserniyhtiöihin hyvinkin ennakoimattomasti
- Ehdotetussa mallissa ei ole otettu huomioon sitä, miten korkovähennysrajoitukset otetaan huomioon väliyhteisölain soveltamistilanteissa
- Ehdotettu korkomenojen rajoitussäännös johtaa toteutuessaan siihen, että myös konserniyhtiön ottama ulkoinen rahoitus katsotaan etuyhteyslainaksi, koska myös pankkilainan vakuutena käytetään lähes aina toisen konserniyhtiön osakkeita tai muita konserniyhtiön antamia vakuuksia
 - o Näiden etuyhteystilanteiden selvittäminen ongelmallista
 - o Miten määritellään ne vakuudet ja ns. back to back - lainat, joilla yhteys velkaan?
 - o Johtaako etuyhteystilanteessa annettu osavakuus koko lainan "saastumiseen"?
- Hallituksen esityksen perusteluissa tulisi määritellä se, mitä korolla tarkoitetaan
 - o Miten käsitellään erilaiset suojausinstrumentit, esim. korkoswapit jne.
- Tuloverolain mukaan verotettavien kiinteistöyhtiöiden verorasitus kasvaa merkittävästi ja niiden rahoitusrakenne vaikeutuu, koska esim. keskinäisten kiinteistöyhtiöille ei juurikaan muodostu verotettavaa tuloa
 - o Ongelma koskee myös julkisyhteisöjen ja muiden verovapaiden yhteisöjen omistamia kiinteistöyhtiöitä
- Rahoituksen uudelleenjärjestely aiheuttaa yrityksille huomattavia kustannuksia
 - o Useimmissa konserneissa on käytössä esimerkiksi emoyhtiön kautta tapahtuva keskitetty rahoitusjärjestelmä. Tällöin emoyhtiötä rahoitetaan ulkopuolisen rahoittajan toimesta ja emoyhtiö lainoittaa edelleen tytäryhtiöitä niiden tarpeen mukaan. Vaihtoehtona olisi tytäryhtiön konsernin ulkopuolelta suoraan ottama laina, jolle käytännössä aina tarvitaan konsernin emoyhtiön asettama vakuus tai takaus. Molemmat rahoitusjärjestelyt tarkoittaisivat sitä, että kyseessä on esityksen tarkoittama etuyhteyskorko ja siten koron vähennysoikeutta saatettaisiin rajoittaa. Esitys johtaisi siten siihen, että tosiasiassa aidot pankkilainat joutuisivat vähennysrajoitusten piiriin.
 - o Esitetty malli pakottaa konsernit turhaan järjestämään rahoituksensa uudelleen. Lainasopimusten uudelleen neuvottelemisen ja avaaminen johtaa valitsevassa taloudellisessa tilanteessa aina rahoituskustannusten nousuun. Yritykset ovat solmineet määräaikaista lainasopimuksia tilanteessa, joissa tulevista korkorajoituksista ei ole ollut tietoa. Parhaimmillaankin rahoitussopimusten uudelleen järjestely veisi useita kuukausia. Yritysten oikeusvarmuuden näkökulmasta on täysin kohtuutonta, että jo vallitseviin rahoitusrakenteisiin puututtaisiin näin nopealla aikataululla.
- Voi pakottaa muutoin tarpeettomiin yritysjärjestelyihin

Talouspolitiikka
Tero Honkavaara

25.5.2012

Esitettyyn malliin tarvittavat muutokset

Mikäli korkovähennysrajoitusten jatkovalmistelu kuitenkin toteutetaan nyt esitetyn mallin pohjalta, tulee esitystä muuttaa ainakin seuraavasti:

- Esitettyyn malliin lisätään ns. alikapitalisointitesti
 - o Korkomenojen vähennys oikeutta ei rajoiteta tilanteissa, joissa oman ja vieraan pääoman suhde on esim. 1:5
 - o Rajoitukset määritetään koskemaan vain etuyhteyskorkoja siten, että korkomenoja ei vähennetä siltä osin kuin etuyhteisyriyksille maksetut nettokorkomenot ylittävät 50 % verotuksellisesta EBITDA:sta
- Korkovähennysrajoituksia ei uloteta koskemaan TVL-tulolähdettä
 - o Kiinteistöyhtiöiden ongelmien ratkaiseminen muulla tavalla käytännössä erittäin vaikeaa
- Sijoittajille suunnatut joukkovelkakirjalainat ja muut jälkimarkkinakelpoiset lainat tulisi rajata etuyhteyslainojen ulkopuolelle
 - o Ei ole tarkoituksenmukaista, että etuyhteisyriyksen jälkimarkkinoilta hankkimat joukkovelkakirjalainat tulisivat korkovähennysrajoitusten piiriin
- Rajoituksista vapauttava euromäärä (ns. turvasatama) nostettava 500 000 eurosta vähintään 1 000 000 euroon
 - o Tämän vapautussäännöksen osalta esitetyn EVL 18a §:n 1 momentin 2 kohdan sanamuodon mukainen tulkinta johtaa eri lopputulokseen kuin mihin VM:n esimerkkilaskelmissa on päädytty
- 30 % x EBITDA- sääntö muutettava 50 % x EBITDA-sääntöön
- Ns. käyttämätön EBITDA on voitava siirtää hyödynnettäväksi tuleville vuosille vastaavalla tavalla kuin verovuonna vähentämättä jääneet nettokorkomenot
- Rahoitusinstrumenteista tehtyjen arvonalennusten lisäksi verotukselliseen EBITDA:aan tulisi lisätä myös rahoitusinstrumenttien vuosikuluna vähennetyt suojauskustannukset
- Vero-EBITDA:aan tulisi lisätä myös tuloslaskelman tuotoiksi kirjatut osinkotulot
- Esitettyyn säätelyyn tulisi lisätä konsernikohtaista velkaantumisasetta koskeva suoja säännös
 - o Jos velallisyhtiön velkaantumisasaste on sama tai pienempi kuin konsernin velkaantumisasaste keskimäärin, korkojen vähennys oikeutta ei rajoiteta

Kohdennettu korkovähennysrajoitus jatkovalmistelun pohjaksi

Kuten edellä on todettu, tulisi vähennysrajoitukset kohdistaa vain Suomen verojärjestelmän väärinkäytöstilanteisiin. Kuten esitysluonnoksessakin on todettu, niin säätely voitaisiin toteuttaa myös rajoitettuna korkovähennysrajoituksena. Rajoitussäännöksiä sovellettaisiin vain niihin tilanteisiin, joissa Suomen veroa pyritään pienentämään siirtämällä verotettavia tuloja korkomenoina Suomesta matalan verotuksen valtioihin.

Kohdennetut korkovähennysrajoitukset olisivat perusteltu keino estää veron välttämistarkoituksessa tehty ja Suomen veropohjaa rapauttavat järjestelyt.

Talouspolitiikka
Tero Honkavaara

25.5.2012

Lopuksi

Pääsääntönä tulee jatkossakin olla korkomenojen laaja vähennysoikeus verotuksessa eikä nyt esitettyä korkomenojen yleistä vähennysrajoitusta tule toteuttaa esitetyssä muodossa.

Korkomenojen vähennysrajoitusten jatkovalmistelu tulisi tehdä ns. kohdennetun korkovähennysrajoituksen pohjalta. Tässä mallissa rajoitussäännöksiä sovellettaisiin vain niihin tilanteisiin, joissa Suomen veroa pyritään välttämään siirtämällä verotettavia tuloja korkomenoina Suomesta matalan verotuksen valtioihin.

Esitysluonnoksen mukaan uusia säännöksiä olisi tarkoitus soveltaa jo vuodelta 2013 toimitettavassa verotuksessa. Ehdotettu voimaantulosäännös tarkoittaisi sitä, että yrityksille jäisi kohtuuttoman lyhyt aika sopeutua uusiin säännöksiin ja toteuttaa tarvittavia muutoksia rahoitus- ja konsernirakenteissa.

Korkovähennysrajoitusten voimaantulo tulisi ehdottomasti siirtää vuoden 2014 alkuun. Uusien säännösten voimaantulon lykkääminen on välttämätöntä myös siksi, että esitetyn voimaantuloajankohdan mukaan rajoitus koskisi jo kuluvalle vuodelle suoriteperusteisesti kirjattuja korkoja, jos yhtiöllä on kalenterivuodesta poikkeava tilikausi.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Talouspolitiikka

Jussi Mustonen
Johtaja